

30 Lederansvar å sikre etikk

Ledelsen må ta ansvar for å balansere den evige konflikten mellom budsjetter og etikk.

Tekst og foto: Christian H. Haraldsen Illustrasjon: Shutterstock.com

Konflikten mellom bankens inntjening og kundens interesser er den etiske problemstillingen som får mest oppmerksomhet i media. Einar Øverenget slår fast at det er et lederansvar å legge til rette for at rådgivere kan gjøre etisk riktige valg.

Det er nesten alltid asymmetrisk informasjon i forholdet mellom bank og kunde. Ved salg av spareprodukter går forholdet i kundens disfavør. Han

kan ikke vite om de rådene han får, er de beste.

Det er litt som på et bilverksted. Hvis mekanikeren sier at jeg må skifte londonrøret, så har ikke jeg peiling på hva han snakker om. Det er bare å håpe at han snakker sant og ikke tar seg for godt betalt, sier Øverenget.

Fristelser

Etisk bevisstgjøring av rådgiverne skal forhindre at bankene utnytter sin informasjonsfordel til kundens ulempe, men etikk er ikke nok.

– Det er et lederansvar å lage rammebetingelser som gjør det mulig å anvende etikk. Man skal ikke lage mål for en selger som i overdreven grad frister selgeren til å gjøre ting han ikke bør gjøre, sier han.

Øverenget påpeker at bankenes mål om å tjene penger er helt legitimt. De

etiske problemene oppstår hvis bankens fortjeneste blir urimelig, eller går på bekostning av kundens interesser.

Men Øverenget påpeker at også kundene kan være kilde til problemer i forhold mellom bank og kunde. Slik vil det fortsette å være, spår han.

– Bankene kan ikke hindre folk i å gjøre dumme ting. Det er lov å være dum, sier Øverenget.

Etiske problemer:

– De etiske problemene oppstår hvis bankens råd går på bekostning av kundens interesser, sier Einar Øverenget.

Autorisasjonsordningen

- Ordningen trådte i kraft fra årsskiftet.
- For å bli autorisert må rådgiveren ha minst ett års erfaring og bestå en eksamen.
- Eksamen består av en kunnskapsprøve og en praktisk prøve.
- Kunnskapsprøven er av flervalgstypen (multiple choice) med 108 spørsmål om økonomi, produkter, etikk og regelverk.
- Den praktiske prøven er et rollespill der sensor spiller kunde etterfulgt av en samtale om et etisk dilemma.
- De første kandidatene skal kunne gå opp til kunnskapsprøven i april i år.